

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Jozef Sint-Pieter te BLANKENBERGE

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	34041-34025-34033
Instellingsnummer	34025
Instelling	Sint-Jozef Sint-Pieter
Directeur	Carine JACXSENS
Adres	Weststraat 86 - 8370 BLANKENBERGE
Telefoon	050-41.79.91
Fax	050-42.85.39
E-mail	carine.jacxsens@sjsp.be
Website	http://www.sjsp.be
Bestuur van de instelling	VZW Vrij Onderwijs Blankenberge-Wenduine
Adres	Weststraat 86 - 8370 BLANKENBERGE
Scholengemeenschap	SGKSO Oostkust
Adres	Ploegstraat 38 - 8380 ZEEBRUGGE
CLB	Vrij CLB Oostkust
Adres	Astridlaan 35 - 8370 BLANKENBERGE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-02-2015, 03-02-2015, 04-02-2015, 05-02-2015, 06-02-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06-02-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	19-03-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marina DROESSAERT
Teamleden	Sylvie DE KEUKELAERE, Bart MAES, Herman ROS, Serge SAUBAIN, Jos VERMIJL, Veerle VONDERLYNCK, Liesbet WAUMANS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING.....	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Bedrijfseconomie in tso tweede graad handel en bedrijfseconomie, stage en geïntegreerde proef in tso derde graad Handel en in tso derde graad Boekhouden-informatica (leerplannen D/2005/0279/014, D/2013/7841/014, D/2013/7841/013)	8
4.1.1.2 Frans in tso tweede graad Handel-talen en derde graad Secretariaat-talen (leerplannen D/2012/7841/057 en D/2006/0279/006)	10
4.1.1.3 Lichamelijke opvoeding in tso tweede graad Handel, Handel-talen en derde graad Boekhouden-informatica, Handel, Informaticabeheer en Secretariaat-talen. (leerplannen D/2010/7841/022 en D/2008/7841/039)	12
4.1.1.4 Project algemene vakken (PAV) in bso tweede graad Kantoor en Verkoop en derde graad Kantoor en Verkoop (leerplannen D/2012/7841/014 en D/2012/7841/026)	13
4.1.1.5 Wiskunde in tso tweede graad Handel (leerplan D/2002/0279/048c) en Handel-talen (leerplan D/2002/0279/048d).....	15
4.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	17
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	19
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	20
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
5.1 Deskundigheidsbevordering.....	21
5.2 Leerbegeleiding	22
5.3 Evaluatiepraktijk	25
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	29
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	31
7.1 Wat doet de school goed?.....	31
7.2 Wat kan de school verbeteren?	31
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	32
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	32

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het pedagogisch geheel Sint-Jozef Sint-Pieter omvat drie scholen met een specifiek aanbod. Ze zijn gelegen op hetzelfde adres en fungeren sedert 1983 als een pedagogisch geheel. Op 1 september 2014 kreeg hun eenheid ook vorm door een administratieve naamsverandering. Vanaf dan dragen de Sint-Jozefshandelsschool (instellingsnummer 34025), de Sint-Pieterscollege-Sint-Jozefshandelsschool (34033) en het Sint-Pieterscollege (34041) dezelfde naam. De onderwijsinspectie kan - om juridische redenen - enkel verslag uitbrengen per schoolnummer. Om een volledig beeld te krijgen van het aanbod is het noodzakelijk om de verslagen van de drie schoolnummers door te nemen. Omwille van de eenheid in schoolwerking en -organisatie wordt het pedagogisch geheel in de verslagen 'de school' genoemd.

2 SAMENVATTING

Het pedagogisch geheel Sint-Jozef Sint-Pieter omvat een eerste graad met een A- en B-stroom en een bovenbouw met een ruim aanbod aan aso-studierichtingen en bso-, tso- studierichtingen in het studiegebied Handel.

De school heeft een leerlingeninstroom met kenmerken die vergelijkbaar zijn met het gemiddelde in een gelijkaardige regio. De bso-studierichtingen hebben een meer kwetsbare instroom van leerlingen met schoolse vertraging en taalachterstand. De school slaagt erin de meeste leerlingen vlot te laten doorstromen of te (her)oriënteren. Het studiesucces van de afgestudeerde leerlingen in het hoger onderwijs ligt rond het Vlaamse gemiddelde.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering respecteert en dat ze voldoende aandacht schenkt aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Het erkenningsonderzoek kwam verder tot stand op basis van een ruime selectie uit het onderwijsaanbod. De leerplanrealisatie voor Latijn en wiskunde is een voorbeeld van goede praktijk. Ook voor cultuur- en gedragswetenschappen, Frans in tso tweede en derde graad, lichamelijke opvoeding, project algemene vakken en de vakken van het specifiek gedeelte in tso tweede en derde graad Handel en tso derde graad Boekhouden-informatica realiseert de school de leerplandoelstellingen. De vakoverschrijdende eindtermen van de contexten 'sociorelationele ontwikkeling' en 'socioculturele samenleving' krijgen een kwaliteitsvolle invulling via talrijke projecten en vakgebonden initiatieven. Voor natuurwetenschappen in de B-stroom voldoet de leerplanrealisatie nipt en voor Frans in aso derde graad Economie-moderne talen en Latijn-moderne talen en fysica in aso derde graad Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde voldoet de leerplanrealisatie niet. Voor deze vakken zijn er tekorten in het aanbod en houdt de leerlingenevaluatie onvoldoende rekening met de leerplandoelen.

In het kader van het kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie de deskundigheidsbevordering, de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk onderzocht. Dit onderzoek heeft aangetoond dat de school investeert in deze processen en de kwaliteit ervan bewaakt. Voor de leerbegeleiding stelt zij zich als doel de leerlingen op maat te begeleiden en te ondersteunen in een sfeer van vertrouwen. Ze werkt deze visie uit in concrete maatregelen die gericht zijn op een gepaste studiekeuze en een goede voorbereiding op hoger onderwijs en tewerkstelling. Hierin passen het inrichten van een brede eerste graad, het aanbieden van keuzemodules die voorbereiden op hoger onderwijs en het samenwerken met de bedrijfswereld. De school zet sterk in op begeleid zelfstandig leren en werken en koos drie jaar geleden voor een hoge mate van ICT-integratie met een tablet-pc voor elke leerling en leraar. Het schoolbeleid volgt deze initiatieven op, maar rekent ook op de verantwoordelijkheid van de vakgroepen. Uit de vakdoorlichting is gebleken dat de meeste vakgroepen de schoolvisie op leerbegeleiding toepassen in de klaspraktijk. De school verzamelt de gegevens over de leerbegeleiding, maar brengt de effecten ervan nog niet in kaart.

De school bracht naar aanleiding van de vernieuwingen in de eerste graad een ontwikkelingstraject op gang om de evaluatiepraktijk te verbreden. Ze wil meer aandacht schenken aan de evaluatie van leerprocessen en competenties en de traditionele toetsen en examens aanvullen met andere manieren van evalueren. De eerste graad neemt het voortouw in deze ontwikkeling die later wordt doorgetrokken naar de tweede en de derde graad. De schoolleiding schetst het brede kader waaraan de evaluatie moet beantwoorden en biedt vervolgens aan vakgroepen en leraren de ruimte om dit conform de school- en leerplanvisie in te vullen. Door het ontbreken van formele afspraken op school en vakgroepe niveau staan sommige vakgroepen en leraren daarin al verder dan andere. De deliberatiecriteria zijn gericht op efficiënt oriënteren en adviseren. De school werkt ook met een systeem van vakantietaken en waarschuwingen. Bij het opleggen van bijkomende proeven handelt ze niet volgens de regelgeving die stelt dat de eindbeslissing enkel kan uitgesteld worden in individuele en uitzonderlijke gevallen. Over het algemeen kan de school gunstige attesteringsresultaten voorleggen. Zij communiceert hierover transparant met leerlingen en ouders. Ze voldoet aan de motiveringsplicht van B- en C-attesten, maar de motiveringen zijn niet altijd onderbouwd met de gegevens waarover ze nochtans beschikt.

De school investeert in deskundigheidsbevordering van haar personeel. Zij stemt de nascholingsprioriteiten af op de interne ontwikkelingen en op externe impulsen uit de onderwijs- en bedrijfswereld. Individuele noden worden aangekaart tijdens de functioneringsgesprekken. De schoolleiding hecht veel belang aan het leren van en aan elkaar en ontwikkelde daartoe initiatieven binnen de school en met andere scholen uit binnen- en buitenland. Omdat het schoolbeleid in de professionalisering vooral een stimulerende en ondersteunende rol wil opnemen, zijn de afspraken over het volgen van nascholing en de toepassing ervan in de klas veeleer vrijblijvend. De meeste leraren nemen de verwachtingen van de school ernstig, maar in enkele vakgroepen is er nood aan meer deskundigheid, in het bijzonder voor de evaluatiepraktijk.

Het directieteam getuigt van een degelijk beleidsvoerend vermogen. De beleidsvisie vertrekt van het pedagogisch project dat zelfstandige en creatieve jongeren wil vormen die in een veelzijdige samenleving kunnen functioneren. Hedendaags en vernieuwend onderwijs aanbieden maakt deel uit van de schooltraditie. De school investeert in mensen en middelen om haar pedagogisch project waar te maken. Ze communiceert helder en beslissingen komen tot stand in overleg met alle betrokkenen. De schoolleiding slaagt erin het schoolteam sterk te betrekken bij het schoolgebeuren en een aangenaam en open schoolklimaat te creëren.

De school verzamelt en analyseert systematisch gegevens die ze gebruikt om haar kwaliteit te bewaken en haar werking waar nodig bij te sturen. Ze stelt zich ook open voor externe beoordelingen en feedback. Het kwaliteitssysteem is minder doeltreffend op het niveau van de vakgroepen. Om te vermijden dat vakgroepen en individuele leraren de onderwijskundige vernieuwingen met verschillende snelheden implementeren, is meer doelgerichte aansturing en doeltreffende opvolging nodig.

De antwoorden op de drie onderzoeksvragen die in het kwaliteitsdecreet centraal staan, leiden tot een gunstig advies voor de schoolnummers 34025 en 34033 en een beperkt gunstig advies voor het schoolnummer 34041 op grond van de tekorten in de leerplanrealisatie. De school respecteert de onderwijsreglementering en ze schenkt voldoende aandacht aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 BSO Kantoor	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Verkoop	project algemene vakken	
Graad 2 TSO Handel	lichamelijke opvoeding, wiskunde	bedrijfseconomie, wiskunde
Graad 2 TSO Handel-talen	Frans, lichamelijke opvoeding, wiskunde	Frans
Graad 3 BSO Kantoor	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Verkoop	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Boekhouden-informatica	lichamelijke opvoeding	bedrijfseconomie, geïntegreerde proef, stage
Graad 3 TSO Handel	lichamelijke opvoeding	bedrijfseconomie, geïntegreerde proef, stage
Graad 3 TSO Informaticabeheer	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 TSO Secretariaat-talen	Frans, lichamelijke opvoeding	Frans

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Bedrijfseconomie in tso tweede graad handel en bedrijfseconomie, stage en geïntegreerde proef in tso derde graad Handel en in tso derde graad Boekhouden-informatica (leerplannen D/2005/0279/014, D/2013/7841/014, D/2013/7841/013)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate en met de nodige diepgang gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

In de tweede graad is het aanbod nagenoeg volledig, maar niet altijd evenwichtig gespreid. De samenstelling van de studierichtingen Handel en Handel-talen in het eerste leerjaar van de tweede graad is hier debet aan. Sommige leerplandoelen kunnen hierdoor slechts beperkt behandeld worden. Andere worden doorgeschoven naar het tweede leerjaar van de tweede graad. Als gevolg daarvan kunnen bijvoorbeeld de doelen over de boekhouding als beleidsinstrument onvoldoende grondig uitgewerkt worden.

Ook in de derde graad is het aanbod vrijwel volledig, maar is het evenwicht geregeld zoek. Zowel in Handel als in Boekhouden-informatica laten de leraren zich bij de keuze van de leerinhouden soms meer door het leerboek dan door de leerplannen leiden. Hierdoor krijgen de leerlingen sommige leerplandoelen veel uitgebreider aangeboden dan het leerplan vereist, terwijl ze andere doelen met te weinig diepgang behandelen.

Het beheersingsniveau is globaal voldoende afgestemd op de verwachtingen van het leerplan. De leerlingen verwerven de beoogde kennis, vaardigheden en attitudes op een concrete en praktijkgerichte wijze. De meer theoretische leerstofonderdelen komen aan bod in betekenisvolle contexten. Projecten en didactische uitstappen dragen bij tot het levensecht aanbieden van de leerinhouden.

In de tweede graad ontwikkelen de leerlingen zelf een ICT-toepassing als alternatief voor een didactisch boekhoudpakket. In de derde graad wordt een professioneel pakket aangewend en komen ook de ondersteunende ICT-doelstellingen van het leerplan voldoende aan bod.

In het eindjaar lopen de leerlingen een blokstage van twee weken in een zelfgekozen bedrijf. Uit de individuele stageactiviteitenlijsten blijkt dat ze daarbij een voldoende aantal leerplandoelen realiseren.

De geïntegreerde proef is opgebouwd rond de stageonderneming. De leerlingen voeren een aantal opdrachten uit voor vakken van de basisvorming en het specifiek gedeelte, wat de proef een voldoende geïntegreerd karakter geeft. In een overzichtelijke en verzorgde leidraad vinden ze de doelstellingen, deelopdrachten, timing en wijze van evalueren terug.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school voldoet ruimschoots aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen bedrijfseconomie. De vaklokalen zijn uitgerust met de nodige projectiemogelijkheden. Alle leerlingen beschikken over een eigen tablet-pc en de vereiste software die ze ook voortdurend gebruiken. Leerlingen en leraren maken intensief gebruik van het elektronisch leerplatform.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	In de beide graden gebeurt de evaluatie van het dagelijks werk op basis van taken en toetsen. De geregelde feedback door de leraren verleent de evaluatie een voldoende formatief karakter. De vakgroep heeft geen vaste afspraken over het opnemen van de vakgebonden attitudes in de evaluatie. In de tweede graad zijn er drie examenperiodes per jaar; in de derde graad twee. De toetsen en examens zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenverdeling per vraag. De evaluatie is nagenoeg volledig maar weerspiegelt de onevenwichtige spreiding van het aanbod. Het gevraagde beheersingsniveau voldoet aan de verwachtingen van de leerplannen. In het begin van het eerste leerjaar van de tweede graad overheersen de kennisvragen en eenvoudige toepassingen. Geleidelijk aan wordt de kennis meer in contexten bevraagd en neemt de moeilijkheidsgraad van de toepassingen toe. De examens zijn vooral in de derde graad wel erg omvangrijk, zonder dat dit een meerwaarde vormt voor de representativiteit ervan. Voor de evaluatie van de geïntegreerde proef wordt een transparante en evenwichtige puntenverdeling per vak gehanteerd. Behalve op het inhoudelijke aspect staan er ook punten op attitudes. Zowel het proces als het product worden in de eindscore verrekend.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen rustig en in een aangename sfeer. Doordat de klasgroepen veelal klein zijn, kunnen alle leerlingen bij het lesgebeuren betrokken worden. De leraren nemen heel wat initiatieven rond leren leren. Ze verbeteren de testen klassikaal, overlopen de te kennen leerstof voor het examen en evalueren het eerste examen in januari. In de tweede graad werken de leerlingen geregeld volgens het concept van het begeleid zelfstandig leren (BZL). Ze maken daarbij intensief gebruik van de vele mogelijkheden die de tablet-pc biedt. De vakgroep begeleidt instromers uit andere studierichtingen individueel en in functie van hun beginsituatie. De meeste leerlingen behalen goede resultaten voor bedrijfseconomie.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i>	De vakgroepwerking berust zowel op veelvuldige informele contacten als op geregelde formele vergadermomenten. Die laatste dienen vooral om een aantal praktische afspraken te maken rond bijvoorbeeld projecten en uitstappen. De bestaande overlegstructuur en -cultuur worden onvoldoende benut om doelgericht te reflecteren over bijvoorbeeld leerplanrealisatie en evaluatiepraktijk.

4.1.1.2 Frans in tso tweede graad Handel-talen en derde graad Secretariaat-talen (leerplannen D/2012/7841/057 en D/2006/0279/006)

Voldoet

De leerplandoelen worden nipt voldoende gerealiseerd en geëvalueerd. De leerplanrealisatie wordt ondersteund door een degelijke uitrusting.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerplandoelen worden voldoende aangeboden en door de meerderheid van de leerlingen bereikt. Kennis en vaardigheden komen in een evenwichtige verhouding aan bod, zij het niet altijd geïntegreerd in functionele contexten. Alle vaardigheden zijn vertegenwoordigd in het onderwijsaanbod. De dekking van tekstsoorten en verwerkingsniveaus is evenwel niet sluitend. De nadruk ligt op informatieve teksten die overwegend op het beschrijvend verwerkingsniveau behandeld worden.
---	---

De kennis van grammaticale inhouden wordt progressief opgebouwd, maar wordt nog te weinig aangebracht en ingeoeft in samenhang met de vaardigheden. De woordenschatselectie is niet altijd gestoeld op communicatieve relevantie. Woordenschatuitbreiding gebeurt nog vaak op basis van tweetalige woordenlijsten.

De luistervaardigheid wordt ontwikkeld door het consequent gebruik van het Frans als instructietaal. Het vlot en verzorgd taalgebruik van de leraren is een permanente bron van luistertraining. Er is ruime aandacht voor de interculturele component. De leerlingen verkennen de socioculturele diversiteit van de francophonie tijdens studie-uitstappen, uitwisselingen en andere activiteiten die op authentieke wijze bijdragen tot de taalontwikkeling.

In de studierichting Secretariaat-talen wordt zakelijke communicatie nog als een apart vakonderdeel behandeld. De doelstellingen die er betrekking op hebben, komen voldoende aan bod, maar het gebruikte tekstmateriaal is doorgaans weinig authentiek. In Handel-talen komen weinig onderwerpen aan bod die aansluiten bij de specificiteit van de studierichting. Dit wordt nochtans sterk aanbevolen in het leerplan als voorbereiding op de derde graad.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk bestrijkt alle componenten van het onderwijsaanbod, maar niet in de verhouding die de leerplannen vooropstellen. De puntenverdeling voor de examens is weinig transparant en neigt leraarafhankelijk naar een overwicht van kennis. Voor dagelijks werk is het evenwicht algemeen verstoord door het beperkte aandeel van de vaardigheden in het rapportcijfer.
---	--

De evaluatie van de kenniscomponent overstijgt bijna nooit het reproductieve niveau. Grammatica en woordenschat worden als afzonderlijke componenten geëvalueerd met toepassingen in een beperkte context en vertalingen. Taaltaken waarin leerlingen hun kennis op creatief-communicatieve wijze moeten inzetten, behoren nog niet tot het evaluatie-arsenaal. Vooralsnog ontbreekt expertise op dit vlak, al zijn er bescheiden pogingen.

Voor de evaluatie van de spreek- en gespreksvaardigheid wordt gebruik gemaakt van beoordelingsschema's. De gebruikte criteria variëren echter van zeer globale parameters tot analytische descriptoren. De analytische benadering geeft de leerlingen meer informatie over hun sterke en zwakke punten en leent zich beter tot feedback en zelfreflectie. Zelf- en peerevaluatie wordt leraarafhankelijk met wisselende diepgang toegepast. De beoordelingscriteria worden niet verticaal in complexiteit opgebouwd.

Voor de schrijfvaardigheid worden geen beoordelingsschalen gebruikt. Het oordeel is globaal met focus op taalaspecten. De feedback bevat weinig diagnostische informatie. Leraarafhankelijk beperkt het schrijven zich tot deelopdrachten die voorbereiden op het eigenlijk schrijven.

De evaluatie is nog niet verbreed tot het beoordelen van vakgebonden attitudes. Er wordt over nagedacht in het kader van het ontwikkelingstraject naar een brede evaluatie op schoolniveau.

Rapporteringspraktijk

De rapportering is overwegend kwantitatief. De commentaren bevatten doorgaans weinig informatie over het leerproces en hoe dat eventueel kan bijgestuurd worden.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leerbegeleiding in het vak Frans ligt in het verlengde van de sterke leerbegeleiding op schoolniveau. Zowel preventief als curatief bieden de leraren intensieve ondersteuning aan de leerlingen. Studietips, leerstofoverzichten en remediëring worden online ter beschikking gesteld. Leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen krijgen aangepaste ondersteuning.

Met wisselende efficiëntie wordt de tablet-pc ingezet om feedback te geven. Begeleid zelfstandig leren wordt frequent als werkvorm gebruikt om gedifferentieerd in te spelen op de mogelijkheden van de leerlingen. Het rendement daarvan is wisselend naargelang van de coachingskwaliteiten van de leraren.

Vanuit het vak Frans wordt een nuttige bijdrage geleverd tot de geïntegreerde proef (GIP) en de zogenaamde mini-GIP in het vierde leerjaar. De leerlingen krijgen daarbij degelijke ondersteuning.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De materiële leeromgeving is bijzonder krachtig en wordt met wisselende efficiëntie benut voor de realisatie van de onderwijsdoelen. Leraarafhankelijk wordt de tablet-pc als multifunctioneel medium adequaat ingezet voor de onderwijspraktijk en de leerbegeleiding.

Deskundigheidsbevordering

In de vakgroep is veel expertise aanwezig en is de bereidheid groot om die zowel intern als extern te delen. Er is ook grote openheid voor externe begeleiding. Toch bereiken goede praktijkvoorbeelden slechts moeizaam de hogere graden. Het blijkt moeilijk om de klassieke paden te verlaten en zich aan te sluiten bij het vernieuwend elan dat de school op gang wil brengen.

De vakgroep stuurt de realisatie van de leerplandoelen en de samenhang van het curriculum onvoldoende aan. Afspraken zijn vrijblijvend, wat tot ongelijkgerichtheid leidt. De verticale opbouw wordt niet gericht door leerlijnen die het aanbod over de graden heen stroomlijnt.

4.1.1.3 Lichamelijke opvoeding in tso tweede graad Handel, Handel-talen en derde graad Boekhouden-informatica, Handel, Informaticabeheer en Secretariaat-talen. (leerplannen D/2010/7841/022 en D/2008/7841/039)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelen. De evaluatiepraktijk is valide.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Alle leerplandoelen en disciplines komen aan bod en worden systematisch in periodes aangeboden. In de derde graad wordt tijdens de lessen Reanimatie en EHBO uitsluitend gewerkt met een powerpoint en krijgen leerlingen niet de kans te oefenen door middel van simulaties zoals het leerplan aanbeveelt.

Het regelmatig gebruik van tablet-pc's als ondersteuning van het leerproces, bevordert het zelfstandig leren en het reflecteren over bewegen. Door middel van videofeedback verwerven leerlingen een beter inzicht in het eigen bewegen, leren ze samenwerken en zijn ze gemotiveerd om zelfstandig te oefenen en te leren.

Concrete leerlijnen ondersteunen de realisatie van de sporttakgebonden leerplandoelen. Uit het onderzoek blijkt een waardevolle aanzet uitgewerkt te zijn voor de leerlijnen voor de bewegingsdoelen rond zelfstandig werken en reflecteren over bewegen en de persoonsgebonden doelen.

De horizontale en verticale samenhang is sterk door de implementatie van gezamenlijke planningsdocumenten en het frequent uitwisselen van leerinhouden tussen de verschillende leraren lichamelijke opvoeding.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur en leermiddelen om de leerplandoelen te realiseren. In de onmiddellijke nabijheid zijn er mogelijkheden voor zwem- en outdooractiviteiten. Op basis van duidelijke afspraken en overleg worden deze faciliteiten ook optimaal benut. Voor het materiële onderhoud wordt geen externe firma ingeschakeld. De leraren lichamelijke opvoeding nemen dit op in overleg met de lokale preventieadviseur.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Er werden binnen de vakgroep afspraken gemaakt over de verhouding prestatie/inzet en de leraren waken er ook over dat de evaluatiemomenten aansluiten bij een lessenreeks over een bepaald thema. Momenteel wordt gewerkt met een verhouding 60% - 40% voor prestatie en gedrag.

De leraren beschikken over evaluatie-inhouden en -criteria voor de motorische competentie. De leraren communiceren deze informatie mondeling, voorafgaand aan de evaluatie, aan de leerlingen.

Er moet nog verder geïnvesteerd worden in de tot nu toe vage invulling van de evaluatie van de competenties in verband met 'een gezonde en veilige levensstijl' en 'het zelfconcept en sociaal functioneren'. Dit zal de transparantie van de evaluatie en rapportering ten goede komen.

Leerlingen worden betrokken bij de evaluatie van hun leerproces en leervorderingen door het toepassen van verschillende evaluatievormen zoals peer- en zelfevaluatie.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De remediëring bestaat uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen. Er worden geen structurele remediëringslessen voorzien, maar leerlingen krijgen wel extra bewegingskansen tijdens de sportlessen onder de middag.

Leerlingen die langdurig niet deelnemen aan de lessen lichamelijke opvoeding, krijgen een vervangtaak die ze kiezen uit een uitgebreide en relevante waaier aan opdrachten.

Deskundigheidsbevordering De leraren overleggen regelmatig formeel en informeel rond organisatorische en inhoudelijke thema's. Er is een grote openheid en collegialiteit binnen de vakgroep die het welbevinden en het engagement van de leraren lichamelijke opvoeding stimuleert.

*Overleg
Vorming*

De leraren volgden de afgelopen jaren op regelmatige basis vakgerelateerde nascholing. Leraargebonden worden innovatieve leerinhouden op deze manier in het onderwijs geïntroduceerd.

4.1.1.4 Project algemene vakken (PAV) in bso tweede graad Kantoor en Verkoop en derde graad Kantoor en Verkoop (leerplannen D/2012/7841/014 en D/2012/7841/026)

Voldoet

De onderwijsdoelen worden aangeboden en geëvalueerd op het beheersings- en verwerkingsniveau dat de leerplannen voorschrijven. De leerbegeleiding en de krachtige leeromgeving zijn daarbij bevorderende factoren.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerplandoelen worden door de leerlingen bereikt aan de hand van zelf ontwikkelde leerstofgehelen die handelen over thema's die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen en maatschappelijk relevant zijn. De themabundels knopen aan bij de actualiteit en bestrijken een aantal contexten van de vakoverschrijdende eindtermen. Zij zijn bijzonder verzorgd gelay-out, visueel ondersteund met authentiek materiaal en up-to-date gehouden. Zij zijn interactief opgebouwd, o.m. door het intensief en adequaat gebruik van ICT-toepassingen.

De taalvaardigheden zijn doelgericht opgebouwd rond de pijlers lees-, schrijf-, luister-, spreek- en gespreksvaardigheden. Genietend lezen wordt gepromoot aan de hand van een leerlijn die opbouwt van kleine leesopdrachtjes tot het lezen van een jeugdboek waaraan diverse creatieve opdrachten worden gekoppeld.

Rekenvaardigheden komen geïntegreerd aan bod in functionele contexten. Daarbij is er echter minder aandacht voor het kunnen toepassen van de regel van drieën. De organisatiebekwaamheid van de leerlingen wordt ontwikkeld tijdens individuele en groepsopdrachten en tijdens talrijke studie-uitstappen en projecten. Doelen m.b.t. tijd- en ruimtewustzijn zijn voldoende geïntegreerd in het aanbod, al kan hierbij meer ingespeeld worden op relevante facetten van de eigen regio. Dit geldt ook voor de cluster 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn' die in de derde graad minder doelgericht in het leerstofaanbod verwerkt is. Zo komen budgetbeheer en maatschappelijke voorzieningen in de eigen regio niet voldoende aan bod. Leerplandoelen m.b.t. de wetenschappelijke vaardigheid worden behandeld in toepassingen waarbij natuurwetenschappelijke verschijnselen verbonden worden met de leefwereld van de leerlingen en omgevingsfactoren.

De samenhang van het onderwijsaanbod wordt echter verstoord door een stijlbreuk binnen elke graad. De progressie van het begeleid naar het zelfstandig verwerken van leerstof wordt binnen elke graad afgebroken doordat de onderwijsleersituaties overwegend gesloten worden in het hogere leerjaar. Leerplanclusters worden er ook meer als afzonderlijke didactische eenheden behandeld.

Los van de individuele verschillen in didactische aanpak staat de gezamenlijke doelgerichtheid op het vlak van het nastreven van affectieve doelen. De leraren zijn sterk betrokken bij het welzijn van hun leerlingen en werken doelbewust aan hun zelfbeeld. Zij handelen ook gelijkgericht wat de afstemming op het specifiek gedeelte betreft. Zij gaan in op noden die gesignaleerd worden vanuit de vakken van het specifiek gedeelte.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk sluit voldoende aan bij de leerplandoelen, maar vertoont verschillen die analoog zijn met het divergerende onderwijsaanbod. Leraargebonden is de evaluatie thematisch opgebouwd rond alle leerplanclusters, waarbij kennis en vaardigheden evenwichtig geïntegreerd zijn. Daartegenover staat een evaluatie die de leerplanonderdelen verkavelt in afzonderlijke rubrieken die meer reproductief bevraagd worden.

Het vak PAV levert een relevante bijdrage tot de geïntegreerde proef en ondersteunt de leerlingen bij de voorbereiding en de uitvoering.

De leerlingen worden actief betrokken bij de evaluatie. Hierbij doen zich ook verschillen voor in het gebruik van taakspecifieke criteria. Voor de beoordeling van attitudes is nog geen probaat instrument voorhanden.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leerbegeleiding ondersteunt in sterke mate de realisatie van de onderwijsdoelen. In het stimulerend pedagogisch klimaat dragen gevarieerde werkvormen bij tot een gedifferentieerde aanpak van de verschillen tussen leerlingen. Hiervoor worden leraarafhankelijk op bijzonder efficiënte wijze ICT-toepassingen gebruikt. Met de tablet-pc krijgen leerlingen feedback en remediëring op maat. Tijdens het klasuur en de huiswerkbegeleiding krijgen ze studietips en worden ze begeleid in het verwerven van een studiemethode die past bij hun leerstijl. Leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen krijgen aangepaste ondersteuning.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De materiële leeromgeving is bijzonder krachtig en wordt met wisselende efficiëntie benut voor de realisatie van de onderwijsdoelen. Leraarafhankelijk wordt de tablet-pc als multifunctioneel medium adequaat ingezet voor de onderwijspraktijk en de leerbegeleiding.

Deskundigheidsbevordering

Er is in de vakgroep een grote expertise aanwezig die zowel intern als extern gedeeld wordt. Via interne nascholings- en hospiteersessies wordt getracht de gezamenlijke deskundigheid te bevorderen en vernieuwende didactieken een bredere verspreiding te geven. De verschillende snelheid waarmee didactische vaardigheden in de praktijk worden gebracht, leidt vooralsnog tot een curriculum dat nood heeft aan meer gelijkgerichtheid en samenhang.

4.1.1.5 Wiskunde in tso tweede graad Handel (leerplan D/2002/0279/048c) en Handel-talen (leerplan D/2002/0279/048d)

Voldoet

De eindtermen en de leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Alle leerplandoelen komen evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod en worden op een valide en transparante wijze geëvalueerd. De leerbegeleiding is zowel preventief als curatief.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De eindtermen en de leerplandoelstellingen van het graadleerplan worden in voldoende mate gerealiseerd. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van het leerplan. Een meerderheid van leerlingen bereikt de eindtermen en de leerplandoelstellingen.
---	---

De algemene eindterm in verband met ICT en de ICT-verwachtingen in de leerplannen worden gerealiseerd. De frequentie en het efficiënt gebruik van ICT in het onderwijsproces is leraargebonden en varieert van sporadisch tot altijd, van illustratief tot interactief. De wijze waarop in het tweede leerjaar Handel de ondersteunende mogelijkheden van ICT bij begeleid zelfstandig leren worden ingezet, is een voorbeeld van goede praktijk.

Er gaat voldoende aandacht naar de ontwikkeling van rekenvaardigheden en tekenvaardigheden. De inzet van de tablet-pc in combinatie met interactieve toepassingen stimuleert in de betrokken lesgroepen het enthousiasme bij de leerlingen en de ontwikkeling van denk- en redeneervaardigheden tijdens de lessen. Uit de notities, toetsen en examens blijkt echter dat het beklijven van de verworven denk- en redeneervaardigheden op langere termijn veeleer beperkt is omdat de leerlingen te weinig worden getraind op het noteren van de oplossingsstrategieën.

Het is een uitdaging voor de vakgroep om een evenwicht te zoeken tussen de 'interactieve ICT-integratie' en de 'ICT-vrije onderwijstechnieken'. De didactische knowhow is voor beide onderwijsmethodes op school aanwezig.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De beschikbare materiële uitrusting in de leslokalen beantwoordt aan de minimale vereisten om de leerplandoelstellingen te kunnen realiseren. Kenmerkend voor de meeste lessen is de aanwezige visuele ondersteuning via de persoonlijke tablet-pc van de leerlingen. Het digitale cursusmateriaal en administratieve documenten worden gedeeld op meerdere digitale platformen.
---	--

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk bevat overwegend positieve kenmerken. De evaluatie is evenwichtig en afgestemd op de verwerkingsniveaus voor de verschillende leerplancomponenten. De examens worden in overleg opgesteld en bevatten een transparante puntenverdeling en verbeterleutels. De vraagstelling is degelijk en de normering voldoet.
---	---

In de meeste lesgroepen streeft men een relatief hoog niveau na en het bereiken van dat niveau lukt goed. De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen.

De vakgroep werkt samen met de pedagogische begeleiding om onder meer de kwaliteit van de evaluatie te bewaken. De resultaten van de peilingsproeven wiskunde in Vlaanderen werden besproken in de vakgroep. Ze hebben nog geen aanleiding gegeven tot een discussie over de eigen onderwijskwaliteit of tot een meting bij de eigen leerlingen via de paralleltoetsen.

Leerbegeleiding*Preventief**Curatief*

De leerbegeleiding bevat overwegend positieve kenmerken.

Er is aandacht voor de preventieve leerbegeleiding. De vakgroep neemt verschillende initiatieven om met verschillen tussen leerlingen om te gaan. Hierbij nemen de ondersteuning via de tablet-pc en goed gekozen applicaties (apps) een prominente plaats in.

Het studiemateriaal is afgestemd op het niveau van de leerlingen. De leerlingen houden een portfolio bij met bijsturingsopgaven of extra uitdagingsoefeningen. De vakgroep verwacht van de leerlingen dat ze een hoge vorm van 'zelfstandig en samenwerkend leren en werken' opbouwen met doordachte ondersteuning van ICT. Enerzijds geeft deze aanpak een gerichte invulling aan tempodifferentiatie, niveaudifferentiatie, leerstijldifferentiatie en interessedifferentiatie. Anderzijds worden de leerlingen te weinig uitgedaagd om zowel in de lessen als in de evaluaties redeneringen onder woorden te brengen en met voldoende structuur op te schrijven.

De aandacht voor de instructietaal en de vaktaal is voldoende. Eventuele leerstoornissen worden aangepakt met sticordi-maatregelen (stimuleren, compenseren, relativeren en differentiëren, remediëren, differentiëren en dispensereren).

De curatieve leerbegeleiding bestaat uit inhaallessen of het geven van extra taken. In alle leerjaren zijn er voldoende remediëringsmomenten. De remediëring is zowel afgestemd op de noden van de leerling als op de leerplandoelen.

De studieresultaten en effecten van de remediëringinitiatieven worden opgevolgd tijdens de klassenraden. Er is echter geen centrale verzamelplaats om de remediëringinitiatieven te inventariseren. Hierdoor ontbreekt voldoende slagkracht om doelgericht te remediëren of te (her)oriënteren.

De opgesomde initiatieven rond leerbegeleiding hebben een positieve invloed op de competentiegerichte wiskundevorming.

Deskundigheidsbevordering*Beginsituatieanalyse**Overleg**Vorming*

Kenmerkend voor de vakgroep zijn de leerplangerichtheid, de ICT-gerichtheid en de vraaggestuurde samenwerking met de pedagogische begeleiding. Het vakoverleg focust op structurele items en op vakinhoudelijke aspecten.

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren zowel vakgerichte als pedagogische nascholing gevolgd. De multiplicatie van de inhouden is voldoende.

De constructieve ondersteuning van de pedagogische begeleiding op vakvergaderingen heeft geleid tot efficiënte bijsturingen.

De aanvangsbegeleiding krijgt op een efficiënte wijze vorm en inhoud, zowel op schoolniveau als op vakgroepniveau. Nieuwe leraren zijn tevreden over hun opvang in de overwegend ICT-gerichte vakgroep.

4.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. De VOET-werking kadert binnen het pedagogisch project dat een brede vorming beoogt en binnen een traditie van projecten en extramurale activiteiten. De school ontwikkelde een nieuwe aanpak bij de invoering van de geactualiseerde VOET in 2010. Ze integreerde haar visie op VOET stapsgewijs. De bijdrage van de bestaande projecten en extramurale activiteiten werd aan de hand van kijkwijzers in kaart gebracht. Vastgestelde hiaten werden ingevuld. De school beschikt over een betrouwbaar overzicht over het bereik van de VOET bij alle leerlingengroepen. Op schoolniveau wordt bijgestuurd door projecten te vernieuwen, te schrappen of aan te passen.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	De organisatiestructuur staat garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. Ook de cultuur van de school is een bevorderende factor: er is een breed draagvlak voor vakoverschrijdende initiatieven en voor vakkenintegratie. Heel wat projecten worden dan ook door leraren geïnitieerd. De leraren zien de projecten als een meerwaarde. Ze zijn een instrument om de VOET te realiseren, om aan actuele noden tegemoet te komen en om aan vakgebonden doelen een bredere invulling te geven. Heel wat teamleden nemen inhoudelijk, praktisch en organisatorisch werk op zich. De schoolleiding stimuleert, faciliteert en coördineert.
Doeltreffendheid	De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen. De projecten worden zowel door leraren als leerlingen geëvalueerd. De afstemming op de eindtermen wordt in samenspraak tussen leraren en directie bewaakt. Er is aandacht voor de link tussen de eindtermen van de contexten en de stam. Om een meer verfijnd zicht op haar werking te krijgen, heeft de school haar inventaris van activiteiten na enige tijd opgesplitst per graad en per onderwijsvorm. Om het overzicht van de inspanningsverplichting schoolbreed te actualiseren, zijn er concrete plannen voor een nieuwe screening van de lopende projecten en extramurale activiteiten. Deze ingreep moet de school in staat stellen alle VOET op een kwaliteitsvolle manier bij alle leerlingen na te streven en de taakdruk bij de leraren te bewaken. De school is nog zoekende naar een geschikte strategie voor deze geplande evaluatie.
Ontwikkeling	De professionalisering maakt integraal deel uit van de kwaliteitszorg met betrekking tot de inspanningsverplichting voor VOET. Op de pedagogische studiedag in 2010 informeerde de schoolleiding het lerarenteam over de geactualiseerde VOET en de algemene aanpak. De school zorgt voor professionalisering met het oog op diverse initiatieven (projecten, extramurale activiteiten) in het kader van de VOET-werking. Er is veel samenwerking met externen. Herinneringseducatie was een nascholingsprioriteit voor de school. Sommige projecten leiden op hun beurt tot interne deskundigheidsbevordering, zoals de introductie van nieuwe methoden en lesmateriaal.

Uitvoering Sociorelationele ontwikkeling	Alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Een waaier aan initiatieven draagt hier toe bij: schoolbrede projecten, graadgebonden activiteiten, initiatieven voor bepaalde leerjaren of klasgroepen. Ook aspecten van de schoolorganisatie- en werking zijn gericht op VOET: de leerlingenbegeleiding en de leerlingenraad, klas- en schoolafspraken. De VOET-werking is goed gespreid over de graden en studierichtingen, maar is nog niet doelgericht opgebouwd aan de hand van leerlijnen. De eindtermen in verband met relaties en interactie komen onder meer sterk aan bod in de eerste graad (klasuur, tweedaagse, ...). De eindterm met betrekking tot het doorprikken van vooroordelen krijgt vorm via een project dat wordt ondersteund door vakgebonden initiatieven. Voor de eindterm 'begrip opbrengen voor de leefwereld van anderen aan de hand van kunstuitingen' draagt het vak plastische opvoeding in sterke mate bij. In heel wat vakken worden doelgericht verbanden gelegd tussen vakgebonden leerplandoelen en vakoverschrijdende eindtermen, zowel uit de context sociorelationele ontwikkeling als uit de stam. Ook criteria voor het evalueren van attitudes bij stages zijn gedeeltelijk gebaseerd op deze VOET.
Socioculturele samenleving	Alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Naast enkele schoolbrede initiatieven dragen heel wat projecten en extramurale activiteiten, gericht op leerlingen uit een bepaalde graad of uit een bepaalde klasgroep, bij tot de uitwerking van de eindtermen uit deze context. Er zijn een aantal initiatieven gericht op reflectie en bezinning en activiteiten die een beroep doen op het maatschappelijk engagement van leerlingen. Deze activiteiten dragen sterk bij tot de eindtermen in verband met sociale en culturele groepen, verschillen tussen mensen en levensopvattingen, sociale samenhang en solidariteit. Opbouwend over de graden heen zijn er initiatieven rond herinneringseducatie. De eindtermen in verband met kunst en cultuur worden nagestreefd aan de hand van onder meer buitenlandse excursies in de derde graad. Ook heel wat vakken leveren een doelgerichte bijdrage aan de eindtermen uit deze context.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen. De uitwerking van de plannen is niet altijd even concreet. De school houdt wel rekening met de vastgestelde tekorten. Er is geen duidelijk beeld van de voorziene kostprijs waardoor er niet altijd een overzicht is over het vereiste budget. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie verbeteren. Dit toont aan dat de instelling proactief handelt.

De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Tijdens het bezoek ter plaatse viel op dat alle locaties comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding.

Ook op het vlak van gezondheid en hygiëne stelde de onderwijsinspectie geen tekorten vast.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De visie op professionalisering is gebaseerd op het pedagogisch project van de school: leren leren en leren leven, leren van fouten, leren van en aan elkaar, leren binnen en buiten de school en levenslang leren. De school detecteert de nascholingsbehoeften op basis van jaarlijkse functionerings- en evaluatiegesprekken en informatie naar aanleiding van externe impulsen uit de onderwijs- en bedrijfswereld. Het nascholingsplan weerspiegelt de visie op professionalisering en bevat de nascholingsvoorwaarden en een concretisering van de jaarprioriteiten.

De nascholing krijgt vorm via interne en externe nascholingsactiviteiten op maat van het beleid, de administratie, de leraar, de studierichting, het leerlingenpubliek of de specifieke schooltaak. Het pedagogisch project vormt de rode draad. De link met de visie op BZL en ICT, geformuleerd als 'het opbouwen van zelfstandig en samenwerkend leren en werken met doordachte ondersteuning van ICT', is nooit ver af.

De meeste leraren volgen zowel vakinhoudelijke nascholingen, vakdidactische als algemeen pedagogische nascholingen. De rol en responsabilisering van de vakgroepen en de individuele leraar ten aanzien van het volgen van nascholing en de implementatie en multiplicatie ervan zijn veeleer vrijblijvend. De school wil vooral een stimulerende en faciliterende rol opnemen.

Ondersteuning De school biedt organisatorische en financiële ondersteuning voor de deskundigheidsbevordering. Ze organiseert zelf een pedagogische studiedag per schooljaar over een algemeen pedagogisch thema. Er is een samenwerkingsverband met de scholengemeenschap om te voorzien in een schooloverstijgend aanbod van nascholingen. Leerlingbegeleiders en administratieve medewerkers hebben overlegmomenten op niveau van de scholengemeenschap.

In de meeste vakken biedt de vakgroepwerking een hefboom voor de deskundigheidsbevordering. Deze vakgroepen werken zowel vraaggestuurd als aanbodgestuurd samen met de pedagogische begeleiding. Een aantal leraren zijn lid van stuurgroepen van het regionaal nascholingscentrum van de provincie. De school ondersteunt systemen om vakinhoudelijk of vakoverstijgend van elkaar te leren door observatie en reflectie (hospiteergroep, co-teaching). De wijze waarop een aantal leraren met een specifieke ICT-competentie hun knowhow uitbouwen en delen met collega's is een voorbeeld van goede praktijk. De school heeft oog voor competentie management (de juiste persoon op de juiste plaats) in functie van de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

Het schoolbudget dat voor nascholing wordt uitgetrokken, is groter dan de inkomsten die de school voor nascholing genereert. De vergoedingen worden afgesproken op niveau van de scholengemeenschap.

De school investeert in netwerking om kennis rond onderwijsgerichte materies te delen met andere scholen.

Doeltreffendheid	De school slaagt er in voldoende mate in om de deskundigheidsbevordering af te stemmen op de noden op individueel niveau, op het niveau van de vakken en op het niveau van beleidsprioriteiten. Hierbij staan het motiveren van het personeel en ook de kwaliteitsverbetering van een aantal onderwijskundige processen centraal. In een aantal vakgroepen betrokken bij de doorlichting, is er nood aan deskundigheidsontwikkeling in verband met de evaluatiepraktijk. Het directieteam heeft een beeld van de beoordelingen van de gevolgde nascholingen. De meeste leraren nemen de verwachtingen van de school ten aanzien van implementatie en multiplicatie ernstig. De besteding van de nascholingsgelden gebeurt conform de regelgeving.
Ontwikkeling	De school stemt jaarlijks haar prioriteiten af op de gedetecteerde noden of de ontwikkelingen in het onderwijsveld. De school staat voor de uitdaging om de aanwezige didactische knowhow optimaal te laten renderen in combinatie met de knowhow rond functionele ICT-integratie.

5.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid	In de visietekst over zorg stelt de school dat ze alle leerlingen wil ondersteunen en begeleiden in een sfeer van vertrouwen en respect en met aandacht voor het werktempo en groeipotentieel van elke individuele leerling. Een goede begeleiding in het studiekeuzeproces en een degelijke voorbereiding op hoger onderwijs zijn daarbij speerpunten. Ook wil de school taalarme en anderstalige leerlingen en leerlingen met een leer- en ontwikkelingsstoornis ondersteunen.
------------------------	---

Voor het volledige begeleidingsproces heeft ze twee leerlingenbegeleiders aangesteld, die op schoolniveau het volledige luik van de leerlingenbegeleiding opnemen. Tegelijkertijd beoogt de school in het begeleidingstraject een brede gedragenheid door het volledige schoolteam. Ze heeft daarvoor een 'zorgcontinuüm' uitgeschreven, waarin trapsgewijs de verschillende fases van de zorg worden uitgewerkt.

De kerntaken van de leerlingenbegeleiders zijn gericht op ondersteuning van en communicatie met leerlingen, ouders, leraren en directie over de diverse domeinen van de begeleiding.

Met het oog op didactische vernieuwing en verzelfstandiging van het leerproces van de leerlingen heeft de school drie schooljaren geleden gekozen voor een hoge graad van ICT-integratie. Grote delen van de leerstof worden digitaal aangeboden en verwerkt.

Ondersteuning	De leerlingenbegeleiders behoren tevens tot het opvoedend personeel van de school. Op deze manier spreiden ze hun contacten met de leerlingen over verschillende domeinen, onder meer ook op het socio-emotionele en sanctionerende vlak. Ze zijn aanwezig op alle klassenraden en op heel wat leerlingenactiviteiten.
----------------------	---

Met het oog op een goede studiekeuzebegeleiding en studieoriëntering organiseert de school een breed studieaanbod in de eerste graad, met een A- en een B-stroom. Met uitzondering van de leerlingen uit het keuzegedeelte klassieke studiën en Latijn wil de school door de organisatie van een waaier aan verkennende projecten de leerlingen laten kennismaken met kunst en creatie, taal en cultuur, wetenschappen en techniek, economie, welzijn en maatschappij. Binnen de A-stroom vormt de school sedert het begin van het huidige schooljaar

heterogene lesgroepen. Op deze manier wil ze de studiekeuze uitstellen en verruimen naar de tweede graad, en dit gericht op alle onderwijsvormen. In het aso van de derde graad bereiden diverse modules, onder meer over statistiek, extra wiskunde en anatomie de leerlingen voor op een aantal studierichtingen in het hoger onderwijs. In alle graden investeert de school, onder meer via het digitaal onderwijs, in begeleid zelfstandig leren en werken.

De studiebegeleiding is ingewerkt in het zorgcontinuüm van de school. Preventief vormen alle klas- en vakleraren de eerstelijnsondersteuning, met de leraar als coach in het leerproces. In de eerste graad bieden alle klasleraren via een vast klasuur de basisaspecten van leren aan, zijn er overzichten van het gebruikte les- en evaluatiemateriaal en er is gelegenheid tot begeleid avondstudie. Voor het bso organiseert de school een huiswerkklas. De school biedt ook de mogelijkheid van een begeleid examenstudie. Curatief verzorgen de leerlingenbegeleiders een aantal aanvullende sessies over studiebegeleiding, -regulering en -motivatie. Voor de leerlingen van het aso en tso zijn leraren op vrijwillige basis beschikbaar voor extra ondersteuning en coaching, afgestemd op de specifieke leerproblemen van de tweede en derde graad. De school doet ook een beroep op een aantal leerlingen van de derde graad, studenten uit de lerarenopleiding en een externe dienst voor hulp bij het studeren, zowel thuis als op school.

Bij het digitaal verwerken van de leerstof zijn een aantal leerlingen vragende partij voor extra ondersteuning, vooral voor het structureren van hun werk en voor het (eventueel) omzetten naar een synthese op papier.

Bij alle leerlingen van het eerste leerjaar van de eerste graad en de anderstalige leerlingen in de andere leerjaren wordt bij het begin van het schooljaar een taalvaardigheidstest afgenomen. Deze gestandaardiseerde test vervangt vanaf dit schooljaar een schooleigen test over taal en wiskunde. Voor leerlingen die hierbij zwak scoren voorziet de school buiten de lestijden in extra trajectgebonden lessen Nederlands, in samenwerking met een centrum voor volwassenenonderwijs.

Voor leerlingen met een (geattesteerde) leer- en ontwikkelingsstoornis wordt met ondersteuning van de CLB- en GON(geïntegreerd onderwijs)medewerkers een individueel handelingsplan opgesteld, in overleg met de leraren, leerlingen en ouders. De school beschouwt het als een contract waarbij alle partijen de afspraken nakomen.

De gegevens over de leerlingen worden opgenomen in het digitale leerlingenvolgsysteem. Dat bevat diverse rubrieken met leerlingeninformatie die op een gefilterde manier voor ouders, leraren, leerlingenbegeleiders en het CLB toegankelijk zijn.

Doeltreffendheid	De school slaat de gegevens van haar leerlingenbegeleiding op in het leerlingvolgsysteem, maar ze brengt de effecten ervan nog niet, en zeker niet cijfermatig, in kaart. De schoolleiding en de leerlingenbegeleiders geven aan dat het moeilijk is om zicht te krijgen op de werkelijke effecten van de begeleidingsactiviteiten op de leerlingenresultaten. Ze beschouwen de betrokkenheid en het welbevinden van de leerlingen bij de begeleiding als een belangrijk winstpunt. Zo werd na een bevraging van de leerlingen de extra ondersteuning en coaching in het aso en tso uitgebreid van de tweede naar de derde graad. Ook de feedback van ouders speelt mee in de effectmeting. De school evalueert bij de leerlingen van de eerste graad de opdrachten voor begeleid zelfstandig leren en werken op haalbaarheid, aansluiting bij persoonlijke interesse en leefwereld en werkdruk. Ze stelt vast dat het digitaal studeren bij heel wat leerlingen aanslaat, vooral bij de jongens. De school heeft ook de taalvaardigheidstest die bij de leerlingen werd afgenomen geanalyseerd en geëvalueerd. De leraren Nederlands geven aan dat de test niet was aangepast aan de schooltaal en dat de resultaten onvoldoende sporen met de werkelijke taalvaardigheid van de leerlingen. Uit de vakkendoorlichting blijkt dat binnen een aantal vakgroepen de ondersteuning degelijk en conform de schoolvisie gebeurt. Voor een aantal vakken is er nood aan gelijkgerichtheid. Ook voor de verdere uitwerking van de opdrachten voor onderzoekscompetentie in het aso dringt overleg over onder meer de werkdruk voor de leerlingen en de omvang van de werkstukken zich op. In het digitale leerlingvolgsysteem worden niet alle begeleidende initiatieven, onder meer de gegevens uit de verslagen van de klassenraden en de individuele inhaallessen, systematisch geregistreerd. Op deze manier is de leerlingeninformatie versnipperd en kan ze niet worden gecentraliseerd. Via het digitale schoolplatform en de oudercontacten worden ouders wel snel op de hoogte gebracht van mogelijke probleemsituaties.
Ontwikkeling	Inzake leerbegeleiding is er een ruime ontwikkeling op het niveau van de schoolleiding, de leerlingenbegeleiders en de personeelsleden. Voor het invoeren van het digitaal werken werd via interne en externe vorming stevig geïnvesteerd om alle personeelsgeledingen te betrekken bij het vernieuwde didactische proces. Ook in het kader van de schoolvisie, met name de leraar als coach in het verzelfstandigde leerproces, voorziet de school in externe ondersteuning. In de context van de GOK(gelijke onderwijskansen)-werking en de naderende implementatie van het M(meer inclusie in het onderwijs)-decreet plant de school een volledig geïntegreerde begeleiding voor alle leerlingen. De school investeert ook sterk in lokale en internationale onderwijskundige contacten, zowel voor het verhogen van de eigen deskundigheid als voor het delen van de eigen expertise.

5.3 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft een ontwikkelingstraject op gang gebracht dat de evaluatie moet verbreden tot een competentiegericht assessment. Ze wil de traditionele evaluatietools (examens, toetsen) aanvullen met andere manieren van assessment (o.a. observatiewijzers, portfolio's, self- en co-assessment). Zij wil daardoor de processen die bijdragen tot het leer- en ontwikkelingsvermogen van de leerlingen beter in kaart brengen en de leerlingengerichting optimaliseren. Zij beoogt hiermee ook informatie te verwerven over het eigen didactisch handelen om eventueel bij sturen.

Aanleiding voor deze paradigmaverschuiving was het vernieuwde curriculum in de eerste graad. De klassieke evaluatie-instrumenten zijn minder geschikt om het beheersingsniveau van de gewijzigde inhoud (bijv. verkennende projecten en talentuur) te beoordelen. Dat noopt de school om andere vormen van evalueren te verkennen.

De school wil hierbij de weg van de geleidelijkheid bewandelen. Zij kan al terugvallen op enige expertise die ze verwierf tijdens onderwijsvernieuwend projecten (bijv. BZL). Nu moet de eerste graad de weg bereiden door ervaring op te doen met evaluatie-instrumenten die vat krijgen op de processen die eigen zijn aan de curriculumvernieuwing. Het ligt in de bedoeling in een latere fase de tweede en derde graad bij dit traject te betrekken. Intussen wordt het debat gevoerd op niveau van de vakgroepen. Een werkgroep 'Breed evalueren' werd opgestart om het traject in goede banen te leiden.

Voor de organisatie van haar evaluatie valt de school nog terug op de klassieke evaluatiesystemen. Zij kiest in alle onderwijsvormen voor een combinatie van examens en dagelijks werk. Voor enkele vakken opteert zij voor permanente evaluatie. Zij legt de verhouding tussen dagelijks werk en examens vast en differentieert daarbij naargelang van de onderwijsvorm. Het gewicht van de examens neemt progressief toe. Ook de frequentie van de examens varieert naargelang van de onderwijsvorm en de graad. Het aantal examens neemt gradueel af.

De geïntegreerde proef is gelinkt aan de stage. De opdrachten en activiteiten zijn errond gegroepeerd. De stagebegeleiders hebben per studierichting een leidraad uitgewerkt met toelichting over de opdrachten, het tijdspad en de evaluatie. Als voorbereiding op de geïntegreerde proef maken de leerlingen van het vierde leerjaar Handel en Handel-talen een zogenaamde mini-GIP die in het teken staat van hun studiekeuze. De richtlijnen daarvoor worden toegelicht in een uitvoerig logboek.

De evaluatie van de onderzoekscompetentie wordt eveneens toegelicht in een handreiking per pool. Voor beide werkstukken bestaat de evaluatie uit een proces- en een productgedeelte, is er aandacht voor attitudes en wordt ruimte gemaakt voor zelf- en peerevaluatie.

Voor de delibererende klassenraden hanteert de school criteria die het richtsnoer vormen om efficiënter te oriënteren en adviseren. De school werkt ook met een systeem van vakantietaken (bedoeld als studiehulp) en waarschuwingen. Hierover communiceert ze in haar schoolreglement met een formulering die niet in overeenstemming is met de regelgeving. Een leerling die een waarschuwing kreeg voor een bepaald vak in het vijfde leerjaar en voor datzelfde vak opnieuw een tekort heeft in het zesde leerjaar, krijgt onherroepelijk een bijkomende proef. Dat is niet conform de regelgeving die stipuleert dat de eindbeslissing enkel kan uitgesteld worden in individuele en uitzonderlijke gevallen.

De school hecht veel belang aan kwaliteitsvolle feedback op evaluatiemomenten. Zij rapporteert frequent aan de hand van verschillende soorten rapporten. Die zijn kwantitatief gestoffeerd met vermelding van het klasbeeld. Er is ruimte voor commentaar van de vakleraar en de klasitularis. De ouders hebben toegang tot het digitaal puntensysteem en worden geregeld uitgenodigd voor mondelinge feedback tijdens oudercontacten. In het kader van het traject naar de brede evaluatie voelt de school de nood aan ook de rapportering opnieuw te bekijken. Die denkoefening is al aan de gang in de eerste graad.

Ondersteuning Afspraken over evaluatie worden niet schoolbreed geformaliseerd. De schoolleiding schetst het ruime kader waaraan de evaluatie moet beantwoorden en biedt ruimte aan vakgroepen en individuele leraren om evaluatieconcepten te ontwikkelen en nieuwe evaluatie-instrumenten uit te testen. Via kruisbestuiving moeten goed bevonden assessmenttechnieken uitdeinen over het schoolteam. De uitwisseling van ideeën wordt gefaciliteerd door het digitaal platform. Het elektronisch puntenboek ondersteunt de logistieke verwerking van evaluatiegegevens. Het gebruik van tablet-pc's biedt nieuwe mogelijkheden om het evaluatierepertoire te verruimen met innoverende toetsapplicaties.

De verbreding van de evaluatie werd voorbereid tijdens een schooloverstijgende pedagogische studiedag, waarop visies over evaluatie uit verschillende onderwijsniveaus aan elkaar werden afgetoetst. Uit het basisonderwijs werden inspirerende ideeën opgepikt en een gezamenlijke werkgroep komt sindsdien geregeld samen om van gedachten te wisselen over evaluatie. De school maakt er dit schooljaar ook een prioriteit van in haar nascholingsplan. Met de ouders wordt open gecommuniceerd over de plannen om evaluatie en rapportering te herdenken.

Doeltreffendheid De school verzamelt en analyseert gegevens o.m. over leerprestaties, attestering en resultaten in het vervolgonderwijs. Uit de attesteringscijfers blijkt dat zij over het algemeen gunstige resultaten kan voorleggen. Zij slaagt erin te attesteren zonder vaak een beslissing te moeten uitstellen, behalve in de derde graad waar een hoog aantal bijkomende proeven opgelegd worden. Dit hangt samen met de clause over de waarschuwingen die bij een herhaald tekort automatisch tot een bijkomende proef leiden, wat een inbreuk is tegen de regelgeving. Andere uitgestelde beslissingen zijn gelinkt aan tekorten met betrekking tot de stage of de geïntegreerde proef.

De school voldoet aan de motiveringsplicht van B- en C-attesten, al zijn de motiveringen niet sterk onderbouwd. Meestal verwijzen ze naar het aantal tekorten zonder inhoudelijke analyse en vermelding van aangeboden remediëring. De school beschikt nochtans over voldoende gegevens om de attesten stevig te onderbouwen.

Ze zijn echter nog wat versnipperd geregistreerd. Voor het overige is de administratieve afhandeling van notulen en proces-verbalen conform de regelgeving.

De ruimte op de rapporten voor commentaar wordt niet optimaal benut voor leerbevorderende feedback. De informatiewaarde van de rapportcommentaren is leraarafhankelijk. Ze zijn wel overwegend aanmoedigend geformuleerd. De school geeft er de voorkeur aan de resultaten toe te lichten in een dialoog met de ouders tijdens oudercontacten.

In het traject naar een brede evaluatie krijgen de vakgroepen de ruimte om hun evaluatie stapsgewijs te doen evolueren naar het breed in kaart brengen van de competenties van de leerlingen. Dat verloopt vakafhankelijk volgens verschillende snelheden. Sommige vakgroepen staan daarin al verder dan andere. Ook binnen de vakgroepen zijn er onderlinge verschillen. Over het algemeen zijn de afspraken in de vakgroepen te vrijblijvend om de brede evaluatie te verankeren.

In de meeste vakken is de evaluatie in grote mate gericht op de onderwijsdoelen, al slagen niet alle vakken erin competenties evenwichtig in de evaluatie aan bod te laten komen. In sommige vakken blijft de kenniscomponent nog zwaar doorwegen. De puntenverhouding tussen examens en dagelijks werk is ook moeilijk te rijmen met het concept van de brede evaluatie. Het gewicht van het proces wordt hierdoor gemarginaliseerd. Attitudes vormen nog geen vast onderdeel van de evaluatie. Individueel zijn er verdienstelijke initiatieven, maar ze geraken niet veralgemeend. Hiervoor wordt gewacht op een stellingname op schoolniveau. Zelf- en peerevaluatie zijn al sterk ingeburgerd, maar ze zijn niet altijd gebaseerd op criteria die concreet genoeg zijn om het eigen leerproces te beoordelen.

De geïntegreerde proef sluit voldoende aan bij de leerplandoelen en bij het profiel van de studierichtingen. Vakken van het specifiek gedeelte en vakken van de basisvorming werken samen om te komen tot een geïntegreerde opdracht. Proces en product worden geëvalueerd, maar de evaluatie is niet gebaseerd op gelijkgerichte schoolbrede afspraken over de evaluatietechnieken, de verhouding proces/product en de verwerking in het rapportcijfer. Enige stroomlijning dringt zich hier op. Dat geldt ook voor de evaluatie van de onderzoekscompetentie. Hiervoor kunnen de criteria verfijnd worden door ze beter af te stemmen op de verschillende fasen van het onderzoeksproces.

De bereidheid om te reflecteren over de eigen evaluatiepraktijk is individueel aanwezig, maar nog niet op het niveau van de vakgroepen. De analyse van leerlingenresultaten is nog geen vast agendapunt. De leraar als evaluator is wel een vaste rubriek in het evaluatiedocument waarmee leerlingen leraren kunnen beoordelen.

Ontwikkeling Het traject dat de school met betrekking tot de evaluatie heeft opgestart, wordt gestuurd door de ontwikkelingsdynamiek van de school en de veerkracht van het team. In eerste instantie neemt de eerste graad het voortouw. Voorstellen om de evaluatie en rapportering optimaal af te stemmen op het vernieuwde curriculum worden gewikt en gewogen, instrumenten worden uitgetoetst, interne en externe expertise worden aangeboord. Later wordt het debat verbreed naar de tweede en derde graad. Daarvoor brengen de vakgroepen de visies al in kaart.

Als gevolg van de denkoefeningen rond evaluatie komen een aantal traditionele systemen en concepten onder druk te staan. Kan de school het klassieke examensysteem en de puntenverhouding tussen examen en dagelijks werk handhaven? Past het systeem van waarschuwingen gelinkt aan uitgestelde beslissingen nog in de filosofie van de brede evaluatie? Brengt het huidige rapportmodel de verworven competenties verfijnd genoeg in kaart? Al deze items vormen het onderwerp van inspirerende discussies. Ook de ouders worden betrokken in het vernieuwingstraject.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het pedagogisch geheel Sint-Jozef Sint-Pieter wordt geleid door een gedreven team van drie ervaren directieleden. Doordat de drie schoolnummers zich op hetzelfde adres bevinden en de schoolwerking geïntegreerd gebeurt, kunnen heel wat beleidstaken overkoepelend worden uitgevoerd. De taakverdeling tussen de drie directeurs berust op heldere afspraken. Elke directeur is bovendien verantwoordelijk voor de dagelijkse werking in de eigen school. De schoolleiding kiest ervoor om het lestijdenpakket maximaal te besteden aan effectieve lessen. Er is geen middenkader, wel wordt een beperkt aantal niet-lesuren ingezet voor het opstarten en uitwerken van vernieuwende initiatieven. Daarnaast nemen heel wat personeelsleden vrijwillig beleidsondersteunende taken op.

De schooldirecties slagen erin het dagelijks functioneren van de school goed te organiseren. Het directieteam is toegankelijk voor leraren, leerlingen en ouders. Het staat voor enthousiasmerend en waardierend leiderschap dat de meeste personeelsleden sterk kan betrekken bij het schoolgebeuren. Deze aanpak resulteert in een aangenaam en open schoolklimaat.

Visieontwikkeling De directies werken vanuit een gezamenlijke visie op onderwijs, die vertaald wordt in het schooleigen pedagogisch project. Dat is uitgesproken gericht op het vormen van zelfstandige en creatieve jongeren die in een veelzijdige samenleving kunnen functioneren. De school noemt zichzelf 'traditioneel vernieuwend', ze legt sinds jaren de klemtoon op begeleid zelfstandig leren en op ICT-integratie in de onderwijspraktijk. Sedert drie schooljaren engageert ze zich als pionier in Vlaanderen in het uitbouwen van een interactieve leeromgeving met tablet-pc's. De onderwijspraktijk organiseren met de meest actuele leermiddelen, het zelfstandig leren bevorderen, het organiseren van een brede eerste graad en het samenwerken met externen en in het bijzonder met de bedrijfswereld zijn speerpunten in het huidige schoolbeleid. Andere recente schoolprioriteiten zijn de hervormingen in de studierichting Kantoor-Verkoop, het CLIL-project, de nieuwe huisstijl en breed evalueren.

De schoolleiding onderschat haar rol niet in het zorgen voor een werkomgeving die het introduceren, uitbouwen en verankeren van nieuwe initiatieven mogelijk maakt. Ze investeert in uitrusting die de leerplanrealisatie en de schoolvisie op onderwijs sterk ondersteunt. Er is veel ruimte voor creatieve inbreng van het personeelsteam, maar ook zorg voor houvast. Aan de schoolprioriteiten koppelt het schoolbeleid concrete acties. Consultatie- en vormingstrajecten spelen in op de noden van het lerarenteam en vergroten het draagvlak. Ondanks de ruime eigen inbreng van de leraren in de schoolontwikkeling en de stimulansen tot gedeeld leiderschap, leeft momenteel echter de vraag naar tijd om de recente innovaties te borgen. Het dalende leerlingenaantal heeft een significante impact op de omvang van het lerarenteam, waardoor de implementatie van vernieuwing en verandering op steeds minder schouders rust.

Het bewaken van de leerplanrealisatie vertrouwt het directieteam toe aan de vakgroepen en de individuele leraren. Jaarlijks is er met ieder personeelslid een functioneringsgesprek dat leidt tot wederzijdse afspraken. Uit de doorlichting blijkt dat het gegeven vertrouwen echter niet altijd leidt tot een kwaliteitsvolle aanpak op de klasvloer en dat sommige vakgroepen onvoldoende gelijkgericht werken. De schoolleiding beseft dat ze de vakgroepwerking meer zal moeten aansturen en de leerplanrealisatie voor sommige vakken sterker zal moeten opvolgen. Zo niet dreigen de vernieuwingen en de kwaliteit van het aangeboden onderwijs zich met verschillende snelheden te ontwikkelen.

Besluitvorming De school beschikt over de wettelijke participatieorganen en personeelsleden kunnen zich engageren in de pedagogische raad en in talrijke werkgroepen die beleidsondersteunend werken. De kleinschaligheid en de schoolcultuur bevorderen frequent informeel overleg. Via de leerlingen- en ouderraad krijgen leerlingen en ouders reële kansen op inspraak, waarvan zij ook geregeld gebruikmaken. De school hanteert zowel intern als extern verzorgde en efficiënte communicatiekanalen.

Kwaliteitszorg De school heeft veel aandacht voor kwaliteitszorg. Ze investeert in datageletterdheid en stapte daartoe vorig schooljaar in een pilootproject over datagebruik. Ze verzamelt en analyseert gegevens over de beginsituatie van haar leerlingen, de leerprestaties, de leerlingenstromen en de resultaten in het vervolgonderwijs. Ze koppelt daaraan acties met het oog op betere studiebegeleiding en -oriëntering. De schoolwerking wordt geëvalueerd in de participatieorganen en tijdens driejaarlijkse bevestigingen bij personeel, leerlingen en ouders. Werk- en projectgroepen zetten concrete doelen voorop, evalueren hun werking en sturen bij waar nodig. Dit kwaliteitsdenken is nog niet voldoende ingeburgerd in de vakgroepen. Wel zijn er waardevolle initiatieven rond het evalueren van leraren door leerlingen en het leren van elkaar door hospiteren en co-teaching.

De school stelt zich open voor externe beoordeling en feedback door deelname aan onderzoeken over leerlingenresultaten (peilingsproeven, PISA- en TALIS-onderzoek, wedstrijden) en aan collegiale visitaties in binnen- en buitenland. Ze fungeert door haar pioniersrol in ICT-integratie als inspiratiebron voor scholen uit binnen- en buitenland, maar wil voortaan ook actief op zoek gaan naar voorbeelden voor de eigen werking.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor wiskunde.
- De inspanningsverplichting voor de vakoverschrijdende eindtermen.
- De materiële uitrusting als ondersteuning van de leerplanrealisatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De taakbekommernis van het schoolteam.
- De zorg voor het welbevinden van leerlingen en personeel.
- De leerbegeleiding.
- Het concretiseren van het concept begeleid zelfstandig leren in een aantal vakken.
- De ICT-integratie in het leer- en onderwijsproces.
- De interne en externe expertisedeling rond onderwijsontwikkeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het gedreven en waarderend leiderschap.
- De visieontwikkeling.
- De participatieve besluitvorming.
- De schoolorganisatie.
- De interne kwaliteitszorg.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- Het toekennen van uitgestelde beslissingen conform de regelgeving.
- De motivering van B- en C-attesten.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het bewaken van de gelijkgerichte implementatie van een aantal onderwijskundige processen.
- De aansturing en opvolging van de vakgroepen.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marina DROESSAERT de inspecteur-verslaggever	Carine JACXSENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	